

Hovedsikkerhetsvakt og lokal sikkerhetsvakt - instruks

1. Hensikt og omfang

Instruksen er forankret i STY-605086 Hovedsikkerhetsvakt og lokal sikkerhetsvakt - prosedyre.

Denne instruks gjelder for hovedsikkerhetsvakt (HSV) og lokal sikkerhetsvakt (LSV) ved arbeid i eller ved Bane NOR sin infrastruktur. Instruksen skal gjøre HSV og LSV i stand til å håndheve sikkerheten på arbeidsplassen på en trygg og god måte.

2. Beskrivelse

2.1. Oppgave og arbeidsbeskrivelser

Oppgave	Hvem	Arbeidsbeskrivelse
Oppstart av arbeidet.		
Gjøre seg kjent på stasjonen/strekningen.	HSV LSV	Merk: For strekning med akselteller er det krav til dokumentert opplæring på den aktuelle strekningen. Det kreves egen opplæring for å jobbe på Østfoldbanen Østre linje (pga. ERTMS).
Oppstartsmøte	HSV	Minst én person med gyldig HSV-godkjenning skal delta på oppstartsmøtet (ref. STY-601050 Sikkert arbeid) og formidle trafiksikkerhetsrelatert innhold til øvrige sikkerhetsvakter.
Oppstartssamtale	HSV LSV	Delta før arbeidet starter opp.
Sikker jobb analyse	HSV LSV	Delta på sikker jobb analysen.
Kontroll av utstyr	HSV LSV	Kontaktmagneter, togradio (herunder batteristatus), håndsignaler og evt. håndholdt terminal (HHT)
Togradio	HSV LSV	Skal brukes til all kommunikasjon mellom: <ul style="list-style-type: none"> • HSV og togleder/togekspeditør/ driftsoperatør). • HSV og LSV • HSV/LSV og fører. • HSV og LFS Det er ikke krav til bruk av togradio når det kommuniseres direkte.
Kommunikasjon	HSV LSV	Muntlige tillatelser og kunngjøringer i forbindelse med togframføringen, ved skifting og ved arbeid i spor, anses ikke som mottatt før hele eller det vesentlige innholdet er gjentatt av mottakeren. Tilsvarende gjelder for signaler

Oppgave	Hvem	Arbeidsbeskrivelse
		som formidles muntlig.
Driftsoperative kunngjøringer (FIDO).	HSV	Kvittere på og eventuelt formidle kunngjøringer til LSV og fører av arbeidstog.
Risikoanalyse og Sikker jobb analyse.	HSV	Påse at trafiksikkerhetsmessige tiltak blir utført.
Overvåke arbeidslaget	HSV LSV	Ved selvsyn sørge for at ingen oppholder seg innenfor fastsatt beskyttelsesavstand når spor ikke er sperret og sikret.
Kommunikasjon med leder for elsikkerhet (LFS)	HSV	Ved arbeid med frakopling av kontaktledningsanlegget skal HSV avvente beskjed fra LFS om at alle elsikkerhetstiltak er gjennomført.
Sikring ved disponering for arbeid eller anleggsområde-jernbane	HSV LSV	Foretas i henhold til TJN kap 10 Ved disponering av hele stasjonen på en dobbeltsporet strekning, skal det sikres i alle ender som har innkjørhovedsignal. Ved disponering for arbeid på strekning med sporfelt skal LSV benytte kontaktmagneter. På strekning med ERTMS skal LSV bruke nøkler for sikring.
Sikring av anleggsområde-jernbane når det foregår både arbeid og kjøring av arbeidstog.	HSV LSV	Hvert arbeidssted skal sikres med signal 1A/1B «Stopp» med en avstand på 200 m.
Sikring på strekning med akseltellere	HSV LSV	Arbeidsområdet skal sikres ved at «nøkkel for sikring» tas ut og oppbevares på en betryggende måte. Dersom nøkkelskapet er plassert så langt unna at HSV ikke selv kan betjene det fra arbeidstedet kan LSV sikre.
Flere arbeidssted innenfor samme arbeidsområde, og det benyttes skinne-/veimaskin.	HSV LSV	Arbeidsstedene som grenser mot skinne-/veimaskinen skal markeres med rødt flagg eller rødt lyssignal med en avstand på 50 m.
Kommunikasjon med LSV.	HSV	Informere LSV om at arbeidet kan iverksettes. Kommunikasjonen skal følge ordlyder i avsnitt 3 nedenfor.
Kommunikasjon med HSV.	LSV	Bekreft overfor HSV at sikring er iverksatt.
Informere arbeidslaget.	HSV LSV	Når sporet er sperret og sikret, skal HSV/LSV gi tydelig beskjed til arbeidslaget om at arbeidet kan iverksettes, når arbeidet må avsluttes, og annet som er relevant for trafiksikkerheten.
Føring av loggskjema	HSV	Det skal føres loggskjema når det deltar en eller flere LSVer.
LSV forholder seg til HSV	LSV	Når det gjelder alle forhold av betydning for

Oppgave	Hvem	Arbeidsbeskrivelse
		trafikksikkerheten.
Under arbeidet		
Sikre arbeidsstedet.	HSV LSV	Påse at alle nødvendige tiltak for å ivareta trafikksikkerhet på arbeidsstedet er iverksatt. Være synlig til stede på arbeidsstedet. Ved arbeider med LSVer kan HSV oppholde seg på egnet sted utenfor arbeidstedet. Bortvise personer som ikke følger anvisninger om trafikksikkerhet.
Vurdere å delta i annet arbeid.	HSV LSV	Følge beslutning gjort i forbindelse med risikovurdering/SJA om HSV/ LSV kan delta i annet arbeid. HSV/LSV skal uansett ikke delta i annet arbeid når det kjøres tog/skift i nærmeste nabospor.
Tillatelse til å passere signal 1A/1B Stopp.	HSV LSV	Gi tillatelse til å kjøre forbi signal 1A/1B «Stopp» innenfor sitt arbeidssted på anleggsområde-jernbane.
Spesielle regler for oppstart av arbeidet på strekning med ERTMS		
Sikring	HSV LSV	Benytte HHT eller nøkler for sikring på strekning mellom stasjoner og hele stasjoner. Benytte nøkkel for sikring på enkelt togspor.
Sikre arbeidsområdet	HSV LSV	Med tildelt brukertilgang og inntasting av PIN-kode på HHT, eller ved bruk av nøkkel for sikring.
Sikring ved planlagt bytte av HSV når det benyttes HHT	HSV	Sikring skal foregå med særskilt, ikke-personlig bruker.
Sikring av anleggsområde-jernbane	HSV LSV	HSV skal opplyse togleder dersom det skal arbeides med kjøretøy utrustet med ETCS, eventuelt med tilkoblede kjøretøy uten ETCS-ombordutrustning.
Avslutning		
Visitering.	HSV LSV	Når arbeidet er avsluttet, skal HSV/LSV visitere sin del av strekningen/sporet der det har vært utført arbeid.
Kontroll av lagrede gjenstander	HSV LSV	Påse at faste eller midlertidig lagrede gjenstander inkludert lagret snø, ikke ligger: <ul style="list-style-type: none"> nærmere enn beskyttelsesavstand nærmere spenningsatt høyspenningsanlegg enn 6 m mot kontaktledningsmaster eller lignende slik at dette forenkler klatring eller påfører konstruksjonen mekaniske påkjenninger

Oppgave	Hvem	Arbeidsbeskrivelse
		Påse at maskiner/mobile brakker osv. plasseres på utsiden av beskyttelsesavstand og at ikke reflekser og lys kan oppfattes som signaler av fører.
Undersøke om sporet er klart	HSV LSV	Ved arbeid på jernbaneteknisk infrastruktur som kan medføre fare for togframføringen eller krever kontroll etter teknisk regelverk, skal bekreftelse innhentes fra fagansvarlig. «STY-601049 - Påsetting av trafikk etter arbeid i og ved Bane NORs infrastruktur – skjema» skal benyttes.
Undersøke om sporet klart	HSV LSV	Det skal bekreftes fra samtlige LSVer, ledere for elsikkerhet og førere at alle sikrings- og elsikkerhetstiltak er fjernet og strekningen/sporet er klart for tog. Kommunikasjonen skal følge ordlyder i avsnitt 4 nedenfor.
Melde sporet klart	HSV	Varsle togleder eller togekspeditør (ev. driftsoperatør) om at strekningen/sporet er klart for tog.
Spesielle regler for avslutning av arbeid og opphevelse av arbeidsområde på ERTMS		
Oppheving	HSV	Må utføres av samme HSV som har sikret området.
Overføring av sikring ved planlagt bytte av HSV når det benyttes HHT	HSV	Avtroppende HSV skal orientere påtroppende HSV om kode som er benyttet for sikring, arbeidet og gjennomgå loggen.
Overføring av sikring ved oppstått bytte av HSV når det benyttes HHT	HSV	Før vaktbytte skal avtroppende HSV informere togleder om forestående vaktbytte. Avtroppende HSV skal orientere påtroppende HSV om arbeidet, gjennomgå loggen og oppheve sin sikring. Påtroppende HSV skal opprette ny sikring umiddelbart. Togleder beholder sin sperring av strekningen
Før og ved togpassering		
Varsle arbeidslaget	HSV LSV	Før det kommer tog.
Passe på personell	HSV LSV	Ved selvsyn påse at alle oppholder seg på utsiden av beskyttelsesavstand.
Oppstilling av kjøretøy	HSV LSV	Ved selvsyn påse at alt av maskiner/utstyr skal være plassert på utsiden av beskyttelsesavstand, og lys være slukket/vendt slik at det ikke sjenerer fører.
Gi tegn til fører	HSV LSV	Ved togpassering vendes ansiktet mot toget og gir signal om at det er observert.

2.2. Ordlyder for iverksettelse av sikring og tillatelse til oppstart av arbeid

HSV presenterer seg med funksjon og ID og opplyser at hun/han har innhentet tillatelse til å starte opp arbeid (uten fast ordlyd). LSV svarer med sin funksjon og ID samt posisjon (km. for lokalt arbeidssted eller spor nr. på stasjon).

Følgende ordlyder skal brukes for å gi tillatelse til oppstart av arbeid på lokalt arbeidssted. Der det er lagt inn tomrom skal sikkerhetsvakten legge til strekning, spor på stasjon eller km for arbeidstedet:

HSV: «... er sperret til kl. xx:xx, sikring kan iverksettes.»

LSV: «... er sperret til kl. xx:xx, sikring ved ... er iverksatt»

HSV: «Arbeidet ved ... kan iverksettes.»

LSV: «Arbeidet ved ... iverksettes.»

2.3. Ordlyder ved avslutning av arbeid

Ved avslutning av arbeid på lokalt arbeidssted skal følgende ordlyd benyttes:

LSV: «Arbeidet ved ... er avsluttet, strekningen/sporet er klart for tog.»

HSV: «Arbeidet ved ... er avsluttet, strekningen/sporet er klart for tog.»

3. Revisjonsoversikt

Rev nr	Dato	Hovedendring
020	11.06.2020	Presiseringer. Nye ordlyder for tillatelse til og avslutning av arbeid (HSV-LSV).